

Chronicon chronicorum ecclesiastico-politicum

ex huius superiorisque aetatis scriptoribus concinnatum ; qua non modo pontificum, archiepiscoporum, abbatum, &c., set et doctorum armis literisque illustrium, dies natalis ... egregiaque eorum ... facinora ... breviter delineantur ...

Gruterus, Janus

Francoforti, 1614

Decimvmtertivm Capvt De Omnibvs Halberstatensis Ecclesiae Præsulibus
ac Episcopis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64659)

Hermannus secundus huius nominis, Archiepiscopus Colonienfis, & facti Roman. Imperij Elector, inclytus comes a Wida: postulat & eligitur vnanimi consensu totius Capituli, in Administratorem Paderbornensem decima terra Junij, Anno 1532. Præfuit ad annum Christi vsque 1549. laudabiliter & summa cum virtute. Exauthoratur propter susceptam sine summorum orbis principum consensu Ecclesiarum Reformationem: Viuit adhuc hoc anno Christi 1549. in arce Biscouienfi tribus lapidibus à Colonia. Successit in Colonienfi Archiepiscopatu & Electoratu (sed nescio an etiam in Paderbornensi administratione) Illustris ac generosus, animi corporis ac fortunæ bonis clarissimus comes, Dominus.

Adolphus à Schauvenberg Saxo, vere heroica corporis proceritate præditus.

DECIMVM TER-
TIVM CAPVT DE OMNIBVS
HALBERSTATENSIS ECCLESIE
Præfultibus ac Episcopis.

HALBERSTATENSIS Episcopatus in Saxonibus à Diuo Carolo Magno nunquam satis laudato Gal-
larum Rege ac Imperatore Romano fundatus inchoatus
ac liberalissime donatus est, anno Christianæ salutis 780.
Capit autem non Halberstadi, sed apud Selingenstadium
sive Ostervvicam, vbi Carolus Magnus magnificum tem-
plum construxit. Inde Episcopatus iste Salingenstadi-
anus etiam & Ostervvicensis Episcopatus dici olim solitus
est. Translatus vero est in confluentiam Albis ac Oræ
fluuiorum, vt in commodiorem ac vtiliorem locum ab
eodem Carolo Magno & primo antistite S. Hildegrine,

qui huic nouæ vrbi & Ecclesiæ iam inchoatæ à confluxu
annuum, nouum etiam nomen indiderunt: appellantes
Alboræstadium, quasi urbem ad Albim & Oram amnes si-
tam. Habentur & extant adhuc in Halberstadiana Ecclesiâ
Caroli magni diplomata, anno domini 804. data, quibus
terminos huius Episcopatus circumscribens egregie in-
truit omnes. Huius Ecclesiæ gubernatores ad hæc nostris-
que tempora fuerunt hi sequentes, propter angustiam tem-
poris & vrgentem Typographi festinationem titulos etiam
saltem adscripti de quibus tamen qui plura legere volens
Crantzij Metropolin inspiciat ac legat.

I.

S. Hildegrinus Cataloniensis, patre Diergerino, matre
vero Lieburga natus: ex Cataloniensi Episcopo, primus
Ecclesiæ Salingsladianæ antistes ac præsul designatus est
à Carolo Magno Galliarum Rege, anno domini 780. Præ-
fuit summa cum pietate, docendo & concionando & gi-
bernando commissam sibi prouinciam, summa iecem inte-
gritate vita annis 47. Sub eius gubernatione translata est
Episcopalis sedes ex Ostervvico vel Selgenstadio ad con-
fluentes Elboræstadienses: in quibus cæpta est ab Hilda-
grino Episcopo & Carolo Magno vrbs Elboræstadium,
quam nunc paululum immuratis literis Halberstadium ap-
pellamus. Obiit anno domini 827. decima nona Ianij. Se-
pelitur in monasterio Vverdensi ad Ruram fluvium à se
fundato. Habuit Germanum fratrem Luderum vel Lud-
gerum primum Ecclesiæ Mimigardeuordensis, hodie Mo-
nasteriensis Episcopum.

II.

Thiagrinus vel Diergrinus Episcopi Hildegrini ex fratre
nepos, constituitur ex Corbeiensi Abbate Episcopus
secundus Elboræstadianus ab Imperatore Ludouico Pio, an-
no domini 827. Præfuit 14. annis, obiit anno domini 841.
Sepelitur in Vverdensi cœnobio.

Heym

III.

Heymo ex monacho Hirsfeldensi tertius designatur Episcopus Elborastadensis anno 841. Præfuit annis 12. Fuit Episcopus doctus, cuius extant cōmentarij in omnia scripta Prophetica & Apostolica. Obiit anno domini 853. Sepelitur in summo templo Halberstatensi.

IV.

Hildegtrinus secundus, primi ex sorore nepos, eligitur anno gratiæ 853. Præfuit prudentissime ac optime annis triginta quatuor, obiit anno salutis 887. Sepelitur in cœnobio Vverdensi apud antecessores consanguineos suos.

V.

Eailpus aliis Euvilpus successit Hildegtrino secundo anno Domini 887. præfuit annis novem, obiit anno gratiæ 896. sepelitur in Cathedrali Ecclesia Halberstadiana.

VI.

Sigismundus ex Hirsangiensis cœnobita, Episcopus constituitur Halberstadianorum ab Imperatore Arnolpho anno 896. Præfuit summa virtute annis triginta, obiit anno gratiæ 926. decima quarta Ianuarij.

VII.

Bernhardus Burggravius Magdenburgensis, electus in Episcopum anno Domini 926. Præfuit annis quadraginta octo. Decessit ex hac mortali vita anno salutis 974. sepelitur in S. Stephani Basilica à se instaurata iterum. Fundavit de propriis monialium cœnobium Hadmersheymense, in quo primam Abbatissam constituit sororem suam.

VIII.

Hildevvardus comes Vvarlouianus, eligitur ex præposito in Episcopum anno 974. Præfuit annis viginti duobus, obiit anno Christianæ salutis noningentesimo nonagesimo sexto. Sepelitur in Cathedrali Ecclesia Halberstadiana.

IX.

Arnoldus successit Hildevvardo, præfuit annis 27. Va-

ledixit hominum in terris viuentium consuetudini anno gratiæ 1023.

X.

Brantho vel Brandago eligitur Bambergæ anno 1023. S. Henrico Imperatore ex Abbate Fuldeni in Episcopum Halberstatensem : Præfuit Episcopatu annis tredecim. euocatur ex hac vita anno salutis 1036. Sepelitur Elborsstadi apud antecessores suos.

X I.

Burcardus comes à Voburg, bavarus: eligitur anno Domini Millesimo tricesimo sexto. Præfuit 23. annis : Obiit anno Dominicæ incarnationis Millesimo quinquagesimo nono.

X I I.

Bernhardus bucko ex Goslariensi præposito Episcopus constituitur anno Domini 1059. Præfuit summa potentia annis viginti octo, etsi in maximis temporum suorum difficultatibus. Obiit vndecima Aprilis, anno Christianorum 1088. sagittæ iactu verberatus, coorta seditione inter ciues Halberstatenses. Euehitur Illenburgum, & ibi in cœnobio benedictino à se constructo honorifice sepelitur.

X I I I.

Dietmarus eligitur per discordiam, anno Domini 1088. Præfuit diebus sedecim tantum, & subito moritur, non sine magna porrecti veneni suspitione : vir pius ac iustus maioriq; loco dignissimus.

X I V.

Harrandus aliis Stephanus successit Diethmaro: præfuit annis tredecim. Obiit vicesima tertia Octobrium, anno Incarnato Christo Millesimo centesimo primi. Sepelitur in cœnobio Reinhardisbornensi, apud Thuringos, cuius olim fuerat conuentualis. Vacauit sedes Episcopalis defuncto Harran-

Harrando sex annis cum propter Saxonicas turbas, tum propter discepciones Canonorum Halberstatensium.

X V.

Reinhardus, eligitur anno 1107. Præfuit quindecim annis. Pugnauit anno Domini 1115. contra Henricum V. Imperatorem ad Velponis syluam: vbi Cæsareum exercitum fudit ac profligauit. Obiit anno Domini Millesimo centesimo vigesimo secundo. Sepelitur Halberstadi in summo vrbis templo.

X V I.

Otho eligitur anno Domini 1123. Præfuit sex annis, & accusatus apud Pontificem Maximum Honorium secundum, quod largitionibus & Simoniacis artibus peruenisset ad Ecclesiæ gubernaculum exauthoratus est ab eo, anno Domini 1129. Sequenti anno mortuo Pontifice Honorio, ab Innocentio secundo restituitur. Præfuit prudenter ac fideliter ad annum Christi vsq; 1133. & ab eodem Innocentio iterum exauthoratur in Synodo Pisana. Quo vero postea peruenerit, aut qua fortuna vixerit, ignoratur.

X V I I.

Rodolphus, eligitur anno Domini 1133. Præfuit sedecim annis. Condidit templum D. Virginis è regione natalicia S. Stephani. Obiit sexta Octobrium, anni à nato Christo Millesimi centesimi quadragesimi noni. Sepelitur apud D. Virginem.

X V I I I.

Vdalricus ex præposito Ecclesiæ ad D. Virginem, Episcopus creatur anno Domini 1149. Præfuit turbulentissimis temporibus annis triginta tribus, obiit animi mœrore in cenobio Hugshofensi tricesima Iulij, an. Domini 1182. vbi terræ etiam mandatus est. Gessit bellum calamitosissimum cum duce brunsvicensi Henrico Leone, à quo ipse victus & captus: vrbs vero Halberstatensis incensa tota deflagrauit, cuius cum totus clerus & populus in summo

templum fugisset, sperans id futurum tutum refugium: etiam id ipsum ignibus correptum, cum omnibus ciuibus et sacerdotibus incomparabili clade & calamitate conflagruit & in cineres redactum est. Hæc immensa calamitas versu Adonico descripta est, quam tantopere festinante Topographo huic libello inserere non potui. Vide de hoc Episcopo plura in Saxonia Alberti Crantzij.

XIX.

Theodoricus eligitur à quibusdam superstitibus abbatibus Canonicis ex præposito D. Virginis in Episcopum anno Domini 1182. Præfuit tredecim annis, templum incendio vastatum mediocriter restituens. Obiit anno Christi 1195. Sepelitur in summo Halberstatensi templo, anteram S. Crucis.

XX.

Bartholdus alius Gardolphus, eligitur ex Decano in Episcopum anno salutis 1195. Præfuit septem annis. Obiit in Kaldenbornensi cœnobio vicesima prima Augusti, anno gratiæ 1202. Reuectus Halberstadum, honorifice ibidem humatur.

XXI.

Conradus constituitur Episcopus Halberstadius anno Domini 1202. Præfuit septem annis, & resignat Episcopatum anno 1209. concedens in Monasterium Sittichbachense, vbi reliquum vitæ exegit.

XXII.

Fridericus Burggravius Kirchbergensis ex Thuringis natus, eligitur anno domini 1209. ab vnanimiter consentiente Canonicorum collegio. Præfuit vtiliter annis vno & viginti. Obiit anno 1231. Sepelitur cum omnium sanctorum lachrymis in Cathedrali templo Halberstatensi.

XXIII.

Ludolphus comes à Schladem, eligitur in Episcopum anno 1232. præfuit annis tredecim, obiit anno Domini 1245. Sepelitur in summo templo.

Mein-

XXIV.

Meinhardus aliis Maynerus Kransfeldius, eligitur anno 1245. præfuit annis quatuordecim cum plurima laude, obit anno 1259. Sepelitur extra urbis muros apud S. Burcardum.

XXV.

Ludolphus comes à Schladem, præfuit duobus annis & resignat.

XXVI.

Volradus Kransfelderus, eligitur anno Domini 1201. præfuit annis nouem, valedixit vna cum Episcopatu vitæ etiam mortali, anno Domini 1270.

XXVII.

Hermannus comes de Blanckenberg successit Volrado: præfuit annis vndecim. Decessit ex hac mortali vita, anno Dominicæ incarnationis Millesimo ducentesimo octogesimo primo.

XXVIII.

Albertus vir insignis ex Comitibus Anhaltinis natus, eligitur in Episcopum Halberstatensem anno Domini 1281. Præfuit annis 44. Decessit ex hac mortali vita ad immortalam anno 1326.

XXIX.

Albertus dux Brunsvicensis eligitur anno Christianorum 1327. præfuit laboriosissime in summis difficultatibus annis triginta & aliquot mensibus. Obit anno Domini Millesimo trecentesimo quinquagesimo octauo: Sepelitur in Basilica Brunsvicensi.

XXX.

Ludouicus Landgravius Thuringiæ & Marchio Misniæ constituitur Episcopus Halberstatensis anno Domini 1358. præfuit octo annis, & postulatur ad gubernationem Episcopatus Bambergensis anno 1366. De quo plura habes in Moguntinis & Bambergensibus.

Albertus ex pago Rickmerstorffensi natus, patre Agricola, eximius & eloquentissimus doctor Parisiensis, acutissimus Philosophus, cuius extant scripta Sophismata: eligitur in Halberstatensem Episcopum anno Domini 1366. præfuit viginti quatuor annis. Pugnat infeliciter aduersus Hildesheimensem Episcopum, & vincitur Logica à Rhetorica: vt supra in Hildesheimensibus dictum est. Decessit ex hac mortali vita anno Domini 1390.

XXXII.

Ernestus comes ab Honstein eligitur anno 1390. præfuit annis fere decem, exauthoratur anno Domini 1399. Sequenti anno mortuus, septem annis mansit inhumatus, sepelitur tandem Halberstadi ad S. Stephanum. Gessit perpetuum bellum contra Fridericum ducem Brunsvicensem, homo supra mediocritatem contentiosus.

XXXIII.

Rudolphus comes Anhaltinus successit exauthorato Episcopo Ernesto, anno Domini 1399. Præfuit annis septem, extinguitur mœtore animi anno Dominicæ Incarnationis 1406. Sepelitur Halberstadi in Cathedrali Ecclesia.

XXXIV.

Henricus Baro vel Comes de Werberge, eligitur anno Dominicæ incarnationis 1409. præfuit annis quatuor & aliquot mensibus, obiit anno Domini 1411. Sepelitur in Halberstadiana Cathedrali Basilica.

XXXV.

Albertus comes de Werningenrode successit Episcopo Henrico anno salutis 1411. præfuit fideliter annis septem, obiit anno Domini 1418.

XXXVI.

Ioannes nobilis heros ab Hoym, præfuit post Alberti mortem, Canonicè subrogatus, annis septendecim, obiit anno Christi 1435.

XXXVII.

XXXVII.

Burcardus Baro vel comes de Werberge successit in gubernatione Episcopatus Ioanni Hoymenli anno 1435. præfuit varia fortuna annis 23. obiit anno Domini 1458.

XXXVIII.

Gebehardus nobilis Regulus de Hoym, eligitur anno gratiæ 1458. præfuit summa cum laude annis vno & viginti. Resignauit anno 1479.

XXXIX.

Ernestus Saxonix dux, Archiepiscopus Magdenburgensis & Germanix Primas, postulatur & assumitur in administratorem Halberstatensem vnanimi consensu totius cleri anno Domini 1479. Administrauit Episcopatum Halberstatensem annis triginta quatuor. Valedixit huic mortali vitæ anno Domini 1513.

XL.

Albertus Marchio Brandenburgensis Archiepiscopus Magdenburgensis & Moguntinus Cardinalis, de quo legisse plura in Episcopis Moguntinis: assumitur in administratorem etiam Ecclesiæ Halberstatensis anno Domini 1513. Præfuit annis triginta duobus. Obiit anno Domini 1545. Sepelitur Moguntix apud S. Marinum. Vacauit post huius mortem Halberstatensis Ecclesia annis tribus.

XLI.

Ioannes Albertus Marchio Brandenburgensis Archiepiscopus Magdenburgensis & Germanix Primas: antea viuentem adhuc Cardinale Alberto, coadiutor: constituitur & eligitur in Episcopum Halberstatensem anno Domini Millesimo quingentesimo quadragesimo octauo. Præest adhuc hoc anno Millesimo quingentesimo quadragesimo nono.